

Prima ZOOM – příroda v květnu 2021

Výběrové tipy ve vysílání Prima ZOOM – příroda ještě více zblízka!

Tematické premiérové bloky: „Zvířata“ vždy v úterý 22.00-24.00; „Příroda“ vždy ve středu od 20.00 do 22.00; ve čtvrtek od 22.00 do 24.00; v pátek od 20.00 do 22.00 a „Extra“ vždy v sobotu od 20.00 do 22.00 hod.

1. 5. 20.00 – Láska v přírodě (V Austrálii)

Sežer, nebo tě ostatní sežerou! To není jediný zákon přírody. Všechny druhy zvířat, ať už to jsou nebezpeční dravci nebo jejich věčně ohrožená kořist, hledají v podstatě jedno a to samé: partnera, se kterým by se mohli spojit a stvořit život. Jinými slovy – všechna zvířata hledají lásku. Ale cesta k ní může být stejně dlouhá, klikatá a trnitá jako u lidí. Je nutné překonat množství pečlivě připravených rituálů, které jsou velice rozmanité, propracované a poutavé. Ať už vypadají zábavně, humorně, neobvykle, neuvěřitelně, nebezpečně nebo láskyplně, tyto zvířecí rituály vždy odrážejí lidské chování. Vydejte se spolu s námi na velkolepou cestu kolem světa z australské buše až do nitra evropských lesů. A odhalte nejúžasnější příběhy o Lásce v přírodě.

1. 5. 21.00 – Přírodní kuriozity Davida Attenborougha II (Samobřezost; Tvorové v brnění)

David Attenborough strávil celý život natáčením fascinujících dokumentárních filmů o přírodě. Za tu dobu se setkal s velkým množstvím zvláštních zvířat. V pokračování úspěšného seriálu představuje další skupinu úžasných tvorů, kteří mu neustále vrtají v hlavě. Uvidíte neuvěřitelnou žabu, která zmrzne na kost, aby přežila zimu. Dozvíte se o schopnosti samičky varana komodského rozmnožovat se i bez samečka. Mezi dalšími zajímavostmi nechybí největší podvodníci matky přírody nebo dvě zvířata, která neprávem získala nelichotivou pověst. Přijďte se na Davidovu zvláštní výpravu podivuhodným a okouzlejícím světem přírodních kuriozit.

5. 5. 20.00 – Nečekaná divočina

V srdci Evropy leží tajuplná divočina. Pozoruhodný kus přírody je pro migrující ptáky naprosto nenahraditelný. I když má tato přírodní rezervace jen malou rozlohu, její význam je obrovský a historie bohatá. Na jaře tady odpočívá bezpočet vzácných ptáků, kteří čekají, až se jim znovu dobijí baterky, aby mohli pokračovat dál k severským hnízdištím – někteří z nich urazí až 7000 kilometrů. Tato přírodní rezervace je zvláštní nejen díky tomu, že se pyšní bohatou biodiverzitou, ale také proto, že byla vytvořena člověkem. Až do 70. let 20. století sem kanalizace přiváděla veškerou odpadní vodu z německého města Münster. Když byly odpadní roury postupně přesměrovány, z místní krajiny se úplnou náhodou stal ráj vodního ptactva. Došlo k tomu zhruba ve stejné době, kdy byly cenné mokřady ve všech zemích Evropy nemilosrdně obětovány rozvoji zemědělství a městské zástavby. Dnes je z této přírodní rezervace ostrůvek klidu, který některým z nejhroženějších druhů zvířat poskytuje důležité místo k životu. Tento dokument zachycuje poutavé příběhy jednotlivých zvířat a odhaluje, jak pestrost a rozmanitost vzkvétají díky náhodně vytvořené divočině.

6. 5. 22.00 – Zabiják netopýrů

V průběhu šesti let zemřelo v Severní Americe přibližně šest a půl milionu netopýrů. Tato čísla znamenají jednu z nejhorších přírodních katastrof v dějinách. Doktorka DeeAnn Reederová z univerzity v pensylvánském Lewisburgu, která spolupracuje se Smithsonian Institute, a Greg Turner z pensylvánské lovecké komise bojují proti nemoci, která netopýry žene na pokraj vyhynutí. Zasáhla minimálně 19 amerických států a čtyři kanadské provincie. Doktor Nickolay Hristov z university v Salemu zároveň ve stejnou dobu sleduje rozsáhlé netopýří kolonie tadaridy guánové v Texasu a Novém Mexiku, kde se snaží zjistit, jestli jsou i ony v ohrožení.

7. 5. 21.00 – Poslední mohykáni korálových útesů

Kvůli klimatickým změnám a narůstající kyselosti oceánských vod jsou korálové útesy na pokraji vyhynutí. Mnoho z těchto rozmanitých podmořských ekosystémů, které dříve kvetly barvami a přetékały životem, se proměnily do křídově bílých pomníků vlastní zašlé slávy. Na těchto vybělených útesech přesto bojují o život poslední mohykáni mezi podmořskými zvířaty. Snaží se přizpůsobit novým, těžkým podmínkám, a hlavně nějak přežít.

12. 5. 20.00 – Sousedé z divočiny

Tři z největších stavitelů zvířecího světa žijí v africké savaně: společensky založený pták snovač pospolitý, hrabáč kapský a termiti. Snovači se sdružují do kolonií čítajících několik stovek jedinců. Společně staví jedno velké hnízdo, ve kterém má každý pták vlastní útočiště. Hrabáči budují podzemní jeskynní systémy několik metrů hluboko pod povrchem a termiti neúnavně konstruují impozantní mrakodrapy z písku, slin a exkrementů. Ale žádné z těchto zvířat nemá své impozantní obydlí jenom pro sebe. Žije s nimi také mnoho spolubydlících původem z jiných druhů, ať už jde o drobný hmyz, plazy a ptáky, nebo dokonce velké savce. A nejen, že stavitelé a jejich nájemníci bydlí společně pod jednou střechou, ale jsou si navíc i vzájemně prospěšní. Jak moc který spolubydlící přispívá komunitě, se liší byt od bytu. Draví ptáci jako sokolík obojkový a výr velký nebo plazi z čeledi scinkovitých poskytují snovačům výměnou za útočiště ochranu a bezpečí. Naopak termity nechrání nikdo, každý je jedinečně využívá. Jejich spolubydlící jejich stavby ničí, nebo je dokonce občas žerou. Ve sdíleném bydlení hrabáčů panuje ve všech ohledech denní rutina. Mnozí sousedé z jejich podzemní komunity se většinou ani nikdy nepotkají. Přesto někteří z nich, například hyenka hřívnatá, získávají od hrabáčů i něco víc než jen střechu nad hlavou. Hyenky by se bez schopnosti hrabáčů v zimě neobešly a uhynuly by hlady. Soužití zvířat v africké savaně má zkrátka své výhody i nevýhody. Tyto komunity se však příliš neliší od těch, jaké známe u nás lidí – když je více místa k bydlení, více jídla a více pestrosti, prospívá to všem.

12. 5. 21.00 – Do divočiny: Chile (Na konci Země)

Pozoruhodná a překrásná přírodovědná mini série představuje neuvěřitelnou divočinu Chile. Tato exotická země je domovem mnoha různých zvířat a rostlin. Vděčí za to tvaru území, které zaujímá štíhlý a dlouhý kus Jižní Ameriky. A také různorodé nadmořské šířce a výšce a proměnlivé krajině od větry bičovaného pobřeží Tichého oceánu na západě, k hranicím Antarktidy, až po vysoké vrcholy And na severu. Díky tomu je chilské království zvířat krajinou extrémů plnou neuvěřitelného množství endemických druhů. Celou třetinu místních savců tvoří jedinečná zvířata, jako plachý muntžak malý, kterého nikde jinde nenajdete. Vydejte se společně s námi do divočiny a navštivte Chile.

13. 5. 22.00 – Magický Bavorský les

Když se v 90. letech výrazně přemnožili kůrovci, zničili tisíce hektarů starého smrkového Bavorského lesa. Na uvolněném místě začaly rychle růst zdravé stromy – vznikl nový prales. Ochuzená

monokultura byla během pouhých několika let nahrazena rozmanitými hvozdy plnými nejen smrků, ale i jasanů, jedlí a buků. Ty přilákaly nové zvířecí a rostlinné druhy. Do Bavorska se dokonce znovu vrátili rys a vydra. Film *Magický Bavorský les* zachycuje krásu tohoto místa v průběhu všech čtyř ročních období. Uvidíte, jak nádherně německý národní park zdivočel. Příroda si dokázala poradit i bez pomoci člověka, tak jak to dělala po tisíce let.

13. 5. 23.00 – Hunan: Pozemský Avatar

Nejúžasnější hory pod sluncem – tak se říká krajině čínského Národního parku Zhangjiajie, který je jednou z nejkrásnějších přírodních rezervací světa. Vypadá to, jako by zdejší skály vymodelovala sama matka příroda. Více než 3000 krasových vrcholů trčí vysoko do nebe jako špičaté a ostré meče a tvoří vyvýšené mini světy, které se vznášejí mezi rozvířenými mraky. Toto jedinečné místo inspirovalo amerického režiséra Jamese Camerona, když natáčel fantastický velkořím Avatar. Cameronova planeta Pandora neomylně připomíná svět, který můžeme vidět v Hunanu. Prozkoumejte spolu s námi zajímavé kouty tohoto výjimečného, a přesto málo známého geologického skvostu. Seznámíme se se zajímavými lidmi, odhalíme létající oblaka a poznáme mýty a legendy, které je obestírají. Podíváme se také na Zlatý bič, řeku tekoucí hlubokým kaňonem, kde můžeme obdivovat rozeklané, takřka groteskní skalnaté vrcholy v plném rozsahu. Kromě krás a zázraků přírodního parku si nenecháme ujít ani každoroční svátek lidu Miao. Zjistíme, jak důležitý je místní způsob života, tradice a zvyky, a díky tomu vstoupíme do úplně nové epochy lidských objevů.

14. 5. 20.00 – Kouzlo modrých hlubin (Asie)

Objevte unikátní krásu světů ukrytých na dně moří a oceánů omývajících všechny kontinenty. Kouzlo modrých hlubin je fantastickou výpravou za málo známými půvaby podmořského života, jaké jinde nemají obdoby. Sedmidílný dokumentární seriál natočil proslulý a uznávaný polský kameraman Darek Sepilo. Jeho záběry vám uvíznou v paměti navždy. Začínáme v Asii, kde prozkoumáme korálový trojúhelník mezi Filipínami, Indonésií a Malajsií. Nechybí blížká pozorování krmení žraloků, návštěva antarktických obydlí tuleňů leopardích nebo migrace velryb.

14. 5. 21.00 – Zrození oceánu (1/2)

Dva díly filmu *Zrození oceánu* zachycují stavbu obřího mořského akvária v Číně: ambiciózní konstrukce ze skla a kovu, která udrží 100 milionů litrů slané vody. Největší akvárium světa se jmenuje Ocean Kingdom (Království oceánu) a nedávno bylo dokončeno na ostrově Hengqin nedaleko Macaa. Této továrně na splněné sny se nic jiného nevyrovná – žádná stavba není tak rozsáhlá, ambiciózní, tak architektonicky skvostná nebo technologicky vyspělá, a ani v ní nenajdete tolik mořských zvířat. Úkol přijít na kloub natolik nesmírné konstrukční hádance si vyžádal spolupráci expertů ze všech koutů světa. Jen samotné obří akvárium už překonalo několik rekordů. Stane se útočištěm největšího množství žraloků velrybích chovaných v zajetí, ale také mnoha různých rejnoků. Nebude v něm chybět ani 20 tisíc ryb asi pět tisíc různých druhů. *Zrození oceánu* zachycuje čtyři roky náročných prací na tomto výjimečném projektu, veškeré inovace, technologické úspěchy a na milimetry přesnou logistiku. Zároveň prozrazuje, jakým způsobem se každé zvíře seznamuje se svým novým životním prostředím, a přibližuje fantastické pracovní nasazení chovatelů pečujících o své svěřence – ty pravé celebrity.

19. 5. 20.00 – Tajný život na farmě (1. díl)

Všichni si myslíme, že zvířata na farmě dobře známe: ovce jsou hloupé, prasata jsou chytrá a krávy si lehnou na zem vždy, když má pršet. Ale za každým z těchto zvířat se skrývá mnohem víc, než bychom čekali. V tomto přírodovědném seriálu se podíváme na některé z nejlepších anglických farem. Vytvoříme sluncem vyhříváné ideální prostředí, ve kterém vyzkoušíme zvířecí inteligenci, objevíme

nečekané vztahy a odhalíme tajný život zvířat na farmě, o jakém jsme dosud neměli ani nejmenší tušení.

20. 5. 22.00 – Ptačí inteligence bez hranic

Tato zázračná dítka zvířecí říše mají zobáky a pera – a velmi zvláštní schopnosti! Nestor kea z Nového Zélandu je jediným druhem papouška žijícím v zasněžených horských oblastech. Rád zkouší, co dovede jeho vlastní mozek, řeší hádanky a zlobí turisty. Dokáže si odšroubovat láhev nebo otevřít batoh. Vypadá přitom tak odhodlaně, jakoby rozuměl technice a fyzice. Tisíce mil na sever v Nové Kaledonii žijí další talentovaní ptáci. Místní vrány dokáží používat široký okruh náradí určeného pro různé příležitosti. Jaké je tajemství jejich inteligence? Vychutnejte si velký test ptačího IQ a jeho výsledky, které jsou stejně zábavné jako překvapivé.

20. 5. 23.00 – Jak přežít v divočině (1. díl)

Boj s přírodními živly, hladem, žízní a únavou zaměstnává dva muže celé dva týdny. Expert na přežití v divočině Joe Vogel a jeho chránělec Bastian totiž vyrazili ven. Bastian se naučí, jak se o sebe postarat uprostřed lesa, aby měl nakonec všechny znalosti a schopnosti potřebné k přežití. Bude se muset potýkat s nečekanými problémy a posunovat hranice vlastních možností: ještě netuší, že každý den mu Joe sebere nějaký kus důležitého vybavení. Nepotrvá dlouho a Bastian bude muset být schopen vyjít jenom s tím, co si najde a co se naučil: jak bez pomoci rozdělat oheň nebo si postavit bezpečný úkryt, jak chytit rybu nebo si vyčistit zuby bez čehokoliv, a ještě mnohem víc. Seriál Jak přežít v divočině seznamuje diváky s nekonečným množstvím triků a neuvěřitelných technik přežití, díky kterým se dozví, jak si v přírodě zajistit kalorie, nalíčit past, léčit nemoci a ošetřovat zranění nebo jak správně číst znamení matky přírody. Nicméně „pouhá“ schopnost přežití Joeovi a Bastianovi nestačí. A tak postupně zlepšují podmínky svého života v divočině. Zatímco první noci tráví v primitivním příbytku, nakonec přebývají v chatrči, kterou si postavili holýma rukama. Zatímco první dny přežívají doslova z ruky do huby, o něco později si udí maso i ryby a předvádějí, jak by se dalo maso uchovat na několik následujících let. Jedna věc přesto zůstává jistá: Joe a Bastian to nikdy nebudou mít jednodušší.

27. 5. 22.00 – Cirkus na obloze

Dravci patří k nejimpozantnějším tvorům na naší obloze. Orli, sokoli a jestřábi jsou z nich nejznámější. Ale zrovna to nejsou lovci, kteří typicky krouží nad poli a pastvinami. Určitě ne tak jako káňata a motáci. Tito nejlehčí dravci jsou zároveň nejzajímavější. Když si hledají partnera nebo partnerku pro příští období páření, oddávají se ve vzduchu nespoutaným akrobatickým kouskům. A když klidně a jistě plachtí nad otevřenou krajinou, znamená to, že vyrazili na lov. Člověk mění okolní krajinu a počty hlodavců ve volné přírodě na některých místech dramaticky klesají. Kvůli tomu je v ohrožení také dechberoucí akrobatický cirkus dravých ptáků na obloze. Ale protože dravci se dokážou pozoruhodně přizpůsobit, show pokračuje.

28. 5. 21.00 – Útes plný života (Korálové království)

Ponořte se hluboko pod vlny nejbohatšího a nejsložitějšího ekosystému světa. Přírodovědný seriál Útes plný života, který měl rozpočet milion dolarů a natočil ho cenou Emmy oceněný kameraman Richard Fitzpatrick, se natáčel během období čtyř let. Setkejte se se zvířaty všech velikostí, pro které je korálový útes domovem. Uvidíte dravé žraloky tygří, medúzu čtyřhranku, jež je nejjedovatější na světě, ale i pářící se keporkaky nebo čerstvě vylíhnuté želvy. Tento přírodovědný seriál nevynechá žádný z různorodých zvířecích druhů žijících po celé délce 2300 kilometrů Velkého bariérového útesu.

29. 5. 20.00 – Největší tvorové planety

Největší zvířata na světě odjakživa dráždila naši představivost. Ale i když být velký má své výhody, znamená to také nutnost muset se vyrovnávat s velkými problémy. Tak třeba největší ještěř světa varan komodský má tak obrovskou chuť k jídlu, že musí spořádat desetkrát víc kořisti, než sám váží. Anebo nejvyšší zvíře ze všech, žirafa, která musí mít kvůli nesmírně dlouhému krku pod kontrolou velmi vysoký krevní tlak. Největší tvorové planety podstupují někdy takřka nepředstavitelné věci, aby dokázali přežít. Nenechte si ujít jejich fascinující příběhy.

www.prima-zoom.cz – unikátní on-line magazín: základní info, program, aktuality, fotografie, zajímavé články a ještě něco navíc.

